

Zikirtullayeva Gulshoda Abduvohidovna

Abdurahmonova Mehrangiz

Zikriyayeva Muhabbat

Denov tadbirkorlik va pedagogika

instituti Pedagogika fakulteti

Boshlangich ta'lim yonalishi 4-bosqich talabasi

[Tel:+998917131424](tel:+998917131424)

+998900996853

+998882427877

Annotatsiya:

Ushbu maqolada innovatsion pedagogik texnologiyalarning ta'lim tizimidagi ahamiyati, ularni o'quv jarayoniga joriy etish hamda ta'lim samaradorligini oshirishdagi roli yoritilgan. Maqolada interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, muammoli ta'lim hamda STEAM yondashuvi kabi zamonaviy pedagogik metodlarning o'quvchilarning bilim olish jarayoniga ta'siri tahlil qilingan. Innovatsion pedagogik texnologiyalar o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish, ularning ijodiy salohiyatini oshirish hamda ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda muhim omil ekanligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: innovatsiya, pedagogik texnologiya, interfaol metodlar, zamonaviy ta'lim, STEAM, axborot texnologiyalari, ta'lim samaradorligi.

Аннотация:

В данной статье рассматривается значение инновационных педагогических технологий в системе образования и их влияние на эффективность учебного процесса. Особое внимание уделяется интерактивным методам обучения, использованию информационно-коммуникационных технологий, проблемному обучению и STEAM-подходу. Отмечается, что применение инновационных педагогических технологий способствует развитию самостоятельного мышления, творческих способностей и познавательной активности учащихся.

Ключевые слова: инновация, педагогическая технология, интерактивные методы, современное образование, STEAM-образование, информационные технологии.

Annotation:

This article discusses the importance of innovative pedagogical technologies in the education system and their role in improving the effectiveness of the learning process. Particular attention is paid to interactive teaching methods, the use of information and communication technologies, problem-based learning, and the STEAM approach. Innovative pedagogical technologies contribute to the development of students' independent thinking, creativity, and learning motivation.

Keywords: innovation, pedagogical technology, interactive methods, modern education, STEAM education, information technologies.

Bugungi kunda ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, ilm-fan va texnologiyalarning jadal rivojlanishi ta'lim jarayonini zamonaviy talablarga mos ravishda tashkil etishni talab etmoqda. Jamiyat taraqqiyoti ko'p jihatdan ta'lim sifatiga bog'liq bo'lib, aynan ta'lim orqali bilimli, ijodkor va mustaqil fikrlaydigan shaxslar shakllanadi. Shu sababli ta'lim tizimida yangi pedagogik

yondashuvlar va innovatsion texnologiyalarni qo'llash muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Innovatsiya tushunchasi yangilik kiritish, yangi g'oya yoki usullarni amaliyotga joriy etish ma'nosini anglatadi. Ta'lim sohasida innovatsiya pedagogik faoliyatni yangilash, ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish hamda o'quvchilarning bilim olish jarayonini yanada takomillashtirishga qaratilgan faoliyatni ifodalaydi.

An'anaviy ta'lim tizimida o'qituvchi bilim beruvchi asosiy shaxs sifatida qaralgan bo'lsa, innovatsion ta'lim yondashuvlarida o'quvchi faol subyekt sifatida ishtirok etadi. Bunday yondashuv o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantiradi, ularni bilim olish jarayonida faol ishtirok etishga undaydi.

Zamonaviy ta'lim jarayonida interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, loyiha asosida o'qitish, muammoli ta'lim hamda STEAM yondashu vi keng qo'llanilmoqda. Bu metodlar o'quvchilarning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali tashkil etishga yordam beradi. Shuningdek, innovatsion pedagogik texnologiyalar o'quvchilarning nafaqat nazariy bilimlarini oshiradi, balki ularning amaliy ko'nikmalarini ham rivojlantiradi. Natijada o'quvchilar turli muammolarni tahlil qilish, mustaqil qaror qabul qilish va ijodiy fikrlash kabi muhim kompetensiyalarga ega bo'ladi.

Innovatsion pedagogik texnologiya tushunchasi

Pedagogik texnologiya – bu ta'lim jarayonini oldindan rejalashtirish, tashkil etish va samarali natijaga erishishni ta'minlaydigan metodlar, vositalar va usullar tizimidir. Innovatsion pedagogik texnologiyalar esa ta'lim jarayoniga yangi pedagogik g'oyalar, metodlar va vositalarni joriy etish orqali o'qitish jarayonining samaradorligini oshirishga qaratilgan. Innovatsion pedagogik texnologiyalar o'quv jarayonining sifatini oshirishga xizmat qiladi. Ular o'quvchilarning bilim olish jarayonini faollashtiradi, o'qituvchi va o'quvchi

o‘rtasidagi hamkorlikni mustahkamlaydi hamda ta’lim jarayonining samaradorligini oshiradi.

Bu texnologiyalarning asosiy xususiyatlari quyidagilardan iborat:

- o‘quv jarayonining samaradorligini oshirish;
- o‘quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish;
- ijodiy yondashuvni shakllantirish;
- o‘quvchilarning faolligini oshirish.

Natijada o‘quvchilar bilimlarni chuqurroq o‘zlashtiradi hamda o‘rganilgan bilimlarni amaliyotda qo‘llash imkoniyatiga ega bo‘ladi.

Interfaol metodlarning ahamiyati

Innovatsion pedagogik texnologiyalarning muhim tarkibiy qismi interfaol metodlar hisoblanadi. Interfaol metodlar o‘qituvchi va o‘quvchi o‘rtasida faol muloqotni ta’minlaydi hamda o‘quvchilarning dars jarayonida faol ishtirok etishiga yordam beradi.

*Interfaol metodlar yordamida o‘quvchilar:

- *erkin fikr bildirish;
- *muammolarni tahlil qilish;
- *mustaqil xulosa chiqarish;
- *guruh bilan ishlash ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

Keng qo‘llaniladigan interfaol metodlar quyidagilardir:

- Aqliy hujum
- Klaster

- Insert
- Baliq skeleti
- Debat

Ushbu metodlar o‘quvchilarning fikrlash qobiliyatini rivojlantiradi hamda ta’lim jarayonini yanada qiziqarli qiladi.

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish

Hozirgi davrda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ta’lim jarayonining muhim qismiga aylangan. Kompyuter texnologiyalari, internet, multimedia vositalari hamda elektron ta’lim platformalari o‘quv jarayonini samarali tashkil etishga yordam beradi. Multimedia vositalari yordamida mavzularni vizual tarzda tushuntirish mumkin. Bu esa o‘quvchilarning mavzuni tezroq tushunishiga yordam beradi. Bundan tashqari, elektron ta’lim resurslari o‘quvchilarga mustaqil ravishda bilim olish imkonini beradi.

Axborot texnologiyalaridan foydalanish o‘quvchilarning axborot bilan ishlash ko‘nikmalarini rivojlantiradi hamda ularning bilim olish jarayonini yanada samarali qiladi.

Muammoli ta’lim texnologiyasi

Muammoli ta’lim texnologiyasi o‘quvchilarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan metodlardan biridir. Bu texnologiyada o‘qituvchi o‘quvchilar oldiga muammo qo‘yadi va ularni ushbu muammoni mustaqil ravishda hal qilishga undaydi.

Muammoli ta’lim jarayonida o‘quvchilar:

- *muammoni tahlil qiladi;
- *turli yechimlarni izlaydi;

*xulosa chiqaradi.

Natijada o‘quvchilarning analitik fikrlash qobiliyati rivojlanadi.

STEAM yondashuvi

So‘nggi yillarda ta‘lim tizimida STEAM yondashuvi keng qo‘llanilmoqda. STEAM – Science, Technology, Engineering, Art va Mathematics fanlarining integratsiyasiga asoslangan ta‘lim modelidir.

STEAM yondashuvi o‘quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish hamda nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog‘lashga yordam beradi. Ushbu yondashuv orqali o‘quvchilar real hayotiy muammolarni hal qilish jarayonida turli fanlardan olingan bilimlarni birgalikda qo‘llashni o‘rganadi.

Natijada o‘quvchilarning amaliy ko‘nikmalari rivojlanadi va ular zamonaviy kasblarga tayyor bo‘lib boradi.

Zamonaviy ta‘lim tizimini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ular o‘quv jarayonining samaradorligini oshirish, o‘quvchilarning bilim darajasini rivojlantirish hamda ularning mustaqil fikrlash qobiliyatini shakllantirishga xizmat qiladi.

Interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, muammoli ta‘lim va STEAM yondashuvi ta‘lim jarayonini yanada samarali tashkil etishga yordam beradi. Shu sababli zamonaviy ta‘lim tizimida innovatsion pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Kelajakda ta‘lim tizimini yanada takomillashtirish uchun o‘qituvchilarning innovatsion pedagogik texnologiyalar bo‘yicha bilim va ko‘nikmalarini rivojlantirish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiya: nazariya va amaliyot. Toshkent, 2012.
2. Saidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar. Toshkent, 2003.
3. Ishmuhammedov R. Ta’limda innovatsion texnologiyalar. Toshkent, 2014.
4. Azizxo‘jayeva N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. Toshkent, 2006.

